

LEGE

pentru modificarea Legii nr. 307 din 21 noiembrie 2013 pentru ratificarea Convenției cu privire la construirea și exploatarea unui Centru de cercetare în domeniul antiprotonilor și al ionilor în Europa, semnată la Wiesbaden la 4 octombrie 2010

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ARTICOL UNIC

Articolul 3 din Legea nr. 307/2013 pentru ratificarea Convenției cu privire la construirea și exploatarea unui Centru de cercetare în domeniul antiprotonilor și al ionilor în Europa, semnată la Wiesbaden la 4 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 748 din 3 decembrie 2013, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) Contribuția României, în numerar și în natură, la construirea Centrului de cercetare în domeniul antiprotonilor și al ionilor în Europa este de 22,93 milioane euro, la nivelul prețurilor din 2005, eșalonată în perioada 2011 – 2027.

2. În tot cuprinsul Legii nr. 307/2013 pentru ratificarea Convenției cu privire la construirea și exploatarea unui Centru de cercetare în domeniul antiprotonilor și al ionilor în Europa, semnată la Wiesbaden la 4 octombrie 2010, sintagma " Ministerul Cercetării și Inovării" se înlocuiește cu sintagma "Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării."

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ludovic ORBAN

PREȘEDINTELE SENATULUI

Anca Dana DRAGU

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

L E G E

pentru modificarea Legii nr. 307 din 21 noiembrie 2013 pentru ratificarea Convenției cu privire la construirea și exploatarea unui Centru de cercetare în domeniul antiprotonilor și al ionilor în Europa, semnată la Wiesbaden la 4 octombrie 2010

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

România este stat membru fondator al Centrului de cercetare în domeniul antiprotonilor și al ionilor în Europa (denumit în continuare centrul FAIR), o mare infrastructură de cercetare aflată în construcție la Darmstadt, în Germania. Centrul FAIR se numără printre cele mai mari proiecte cu acceleratoare din lume pentru științe fundamentale și aplicate ce va deschide oportunități de cercetare fără precedent în domeniul fizicii hadronice, nucleare, atomice și plasmei. La realizarea acestui proiect ambițios început în 2010 odată cu semnarea Convenției FAIR contribuie statele semnatare ale Convenției FAIR și anume Finlanda, Franța, Republica Federală Germania, India, Polonia, România, Federația Rusă, Slovenia și Suedia precum și Marea Britanie, în calitate de partener asociat.

Parlamentul României a ratificat Convenția FAIR prin legea nr. 307/2013 și a desemnat ministerul de resort, în prezent Ministerul Educației și Cercetării, ca autoritate responsabilă pentru aplicarea prevederilor sale.

Construirea și exploatarea centrului FAIR a fost încredințată unei societăți cu răspundere limitată, cu sediul la Darmstadt, care se supune legislației germane. Ministerul Educației și Cercetării este acționar la compania FAIR GmbH unde deține 1,16% din capitalul subscris. Precizăm faptul că acționarul majoritar, cu aproximativ 70% din acțiuni la compania FAIR GmbH, este Centrul Helmholtz de Cercetare pentru Ioni Grei din Darmstadt, finanțat de Germania prin Ministerul Federal pentru Educație și Cercetare.

La momentul semnării Convenției FAIR, România s-a angajat să contribuie, proporțional cu numărul de acțiuni deținute, cu suma de **11,87 milioane euro** (calculată la nivelul prețurilor din 2005) la costurile totale de construcție a infrastructurii în valoare de 1.027 milioane de euro (prețuri 2005), cu termen de finalizare a investiției în 2018.

După o perioadă inițială cu activități de pregătire și construcție îndeplinite conform planificării, realizarea proiectului de infrastructură a întâmpinat serioase dificultăți în implementare. În urma unei analize critice a situației și a evaluării scenariilor posibile de continuare a realizării centrului FAIR, acționarii au acceptat creșterea costurilor de construcție cu 248 milioane euro și decalarea cu 4 ani a termenului de realizare a infrastructurii. În baza noilor prevederi legale stipulate prin legea nr. 218/2017 de modificare și completare a legii nr. 307/2013, România va contribui suplimentar la costurile de construcție cu **2,9 milioane euro** (prețuri 2005) până în 2022.

Urmare a unei noi evaluări a progresului și situației financiare a centrului FAIR, realizată de experți independenți în 2019, se recomandă continuarea proiectului de infrastructură în versiunea sa inițială și fără alte întârzieri, în condițiile în care se estimează că mulți ani după darea în funcțiune a centrului, programele sale de cercetare își vor păstra caracterul unic la nivel global precum și potențialul pentru descoperiri remarcabile în știință. Însă, acest proiect internațional de infrastructură de cercetare nu se poate finaliza fără o nouă suplimentare de buget cu **1.136 milioane euro (nivel prețuri actuale)** și fără decalarea termenului de dare în funcțiune pentru **2027**. Acest cost suplimentar se distribuie pe mai multe categorii de cheltuieli după cum urmează: 215 milioane euro pentru construcția acceleratorului, 85 milioane euro pentru personal și funcționare, 550 milioane euro pentru construcția civilă și infrastructură, 30 milioane euro pentru piese de schimb și 256 milioane euro pentru cheltuieli neprevăzute. Creșterea de buget se datorează în principal replanificării întregului proiect de execuție de către noua conducere, condițiilor nefavorabile de pe piața germană a construcțiilor civile (cererea mai mare decât oferta), estimărilor anterioare neadecvate de cost, creșterilor de preț pentru componentele necesare acceleratorului și prelungirii duratei de realizare a proiectului.

Germania, principalul acționar al companiei FAIR GmbH, s-a angajat să contribuie la acoperirea acestui nou decalaj de finanțare cu suma de 797,9 milioane euro (nivel prețuri actuale), calculată proporțional cu numărul de acțiuni deținute. Prin urmare, pentru ca această mare investiție de până acum să fie dusă la bun sfârșit, Germania a solicitat, la nivel de ministru, ca și ceilalți acționari să contribuie suplimentar cu partea ce le revine la acoperirea acestui deficit.

Contribuția suplimentară care ar reveni României raportat la numărul de acțiuni deținute este de **8,16 milioane euro (nivel prețuri 2005)**, sumă plătită în numerar și în tranșe anuale egale pe perioada 2021-2027. Această valoare reprezintă de 13,18 milioane euro (nivel prețuri actuale) și a fost calculată prin aplicarea coeficientului anual de escaladare a prețurilor determinat pentru perioada 2021-2027 comparativ cu anul de referință 2005.

Contribuția adusă de România la FAIR până la această dată este de 7,09 milioane euro (prețuri 2005) la care se vor adăuga în baza legii nr. 307/2013, cu modificările și completările ulterioare, angajamente de plată în numerar și în natură în valoare de 7,68 milioane euro (prețuri 2005).

Trebuie menționat faptul că, potrivit prevederilor anexei la Convenția FAIR, art. 6 „Acționarii”, alin. (2), fiecare acționar va subscrie cel puțin 1% din capitalul social.

La momentul semnării Convenției FAIR, România a scris 1,16% din capitalul social al companiei FAIR GmbH în valoare totală de 25.000 euro și are o contribuție în numerar și în natură la costurile de construcție egală cu procentul de acțiuni deținute aplicat la costurile totale de construcție ale centrului FAIR.

În aceste condiții, suplimentarea contribuției României ar permite atât păstrarea calității de acționar la compania FAIR GmbH prin menținerea procentului de acțiuni deținute, cât și fructificarea pe viitor a investiției deja realizate.

În caz contrar, conform capitolului VII „Schimbări în acționariat” din anexa la Convenția FAIR, la răscumpărarea sau repartizarea acțiunilor sau a unei cote-părți din acțiunile deținute, acționarul în cauză va beneficia de un aranjament de plată din partea companiei FAIR GmbH egal cu cuantumul valorii nominale a acțiunilor sale din capitalul social, echivalente cu 291 euro în cazul României.

1[^]1. Proiectul de act normativ transpune legislație comunitară sau creează cadrul pentru aplicarea directă a acesteia

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Schimbări preconizate

Având în vedere situația prezentată anterior, prin prezentul proiect de lege se propune o nouă modificare a legii nr. 307 din 21 noiembrie 2013 pentru ratificarea Convenției cu privire la construirea și exploatarea unui Centru de cercetare în domeniul antiprotonilor și al ionilor în Europa, semnată la Wiesbaden la 4 octombrie 2010.

Modificarea avută în vedere se referă la suplimentarea contribuției României la construirea centrului FAIR cu valoarea de 8,16 milioane euro (la nivelul prețurilor din 2005) și prelungirea perioadei pentru plata acestei contribuții până în 2027.

Contribuția suplimentară a României la construcția centrului FAIR în valoare de 8,16 milioane euro la nivelul prețurilor din 2005, echivalentă cu 13,18 milioane euro la nivelul actual al prețurilor, este repartizată uniform în perioada 2022-2027 prin plata a 6 tranșe anuale egale în sumă de 2,197 milioane euro.

De asemenea, proiectul de lege precizează noua denumire a autorității statului desemnate să reprezinte România în aplicarea Convenției FAIR, respectiv Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, rezultată ca urmare a stabilirii unor noi măsuri la nivelul administrației publice centrale.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

1[^]1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Mediul economic dar și institutele de cercetare din România care au oferte de produse și servicii pot participa la licitațiile organizate de compania FAIR GmbH și pot obține contracte de furnizare bunuri (instalații, echipamente, subansamble, componente, material tehnologic de înaltă performanță, etc.) și contracte de servicii, atât pentru etapa de construcție cât și pentru cea de exploatare a centrului FAIR. Obținerea acestor contracte de execuție produse și/sau furnizare de servicii poate conduce la întărirea capacității industriale în domenii tehnologice de vârf și a capacității de inovare precum și la creșterea potențialului de cercetare al mediului academic. Prin implicarea întreprinderilor și/sau a institutelor de cercetare românești la realizarea centrului FAIR se preconizează că vor fi aduse beneficii României datorită cunoștințelor asimilate și noilor tehnologii de vârf dezvoltate, care pot fi ulterior fructificate în economie prin realizarea de noi produse, tehnologii și servicii inovative.

